

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP*

**APROB,
Avocatul Poporului
Renate Weber**

RAPORT

*privind vizita efectuată la Penitenciarul de Femei Ploiești – Târgșorul Nou
la data de 19 septembrie 2024*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

București– 2024

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție (abreviat, MNP), în sensul Protocolului opțional¹ la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante² (prescurtat, Convenția împotriva torturii). Potrivit prevederilor legale, **scopul MNP este acela de a monitoriza în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante**, prin: vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție; formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate etc.

Prin urmare, în temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului de vizite, aprobat pentru anul 2024, **la data de 19 septembrie 2024, MNP a efectuat o vizită inopinată la Penitenciarul de Femei Ploiești – Târgșorul Nou** (abreviat, Penitenciarul de Femei Târgșor), județul Prahova, având ca obiective verificarea implementării recomandărilor Avocatului Poporului emise ca urmare a vizitei din anul 2023, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP.

Echipa de vizită a fost alcătuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, din cadrul MNP, Centrul zonal București, respectiv [REDACTAT] - jurist și [REDACTAT] - medic, precum și un reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale (AEDOPS), respectiv [REDACTAT].

1¹. Cooperarea conducerii unității penitenciare vizitate cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile referitoare la obiectivele vizitei, în cadrul cărora au participat reprezentanți din cadrul Penitenciarului de Femei Târgșor, care au dat dovadă de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei MNP, și anume:

¹ Adoptat la New York la 18 decembrie 2002 și ratificat de România prin Legea nr. 109/2009.

² Adoptată la New York la 10 decembrie 1984 și ratificată de România prin Legea nr. 19/1990.

director adjunct reintegrare socială - [REDACTAT], comisar șef de poliție penitenciară, care era la comanda unității (directorul penitenciarului, domnul comisar șef de poliție penitenciară - [REDACTAT], era în concediu de odihnă la data vizitei); împuternicit director adjunct Siguranța deținerii și regim penitenciar - [REDACTAT], comisar de poliție penitenciară; director adjunct economic-administrativ - [REDACTAT], comisar șef de poliție penitenciară; șef Serviciu Asistență psihosocială - [REDACTAT], comisar șef de poliție penitenciară și șef Serviciu Reintegrare socială - [REDACTAT], comisar de poliție penitenciară.

Se cuvine a sublinia că, și pe parcursul desfășurării vizitei efective, reprezentanții unității penitenciare au acordat sprijin membrilor echipei MNP în exercitarea atribuțiilor legale, au pus la dispoziție informațiile și documentele solicitate, atât în timpul vizitei, cât și ulterior, și au oferit lămuriri, acolo unde a fost cazul.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată, din interviurile cu persoanele private de libertate și cu personalul penitenciarului

Informații generale

Penitenciarul de Femei Târgșor³ face parte din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională ale statului, are personalitate juridică, este organizat și funcționează în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP), în baza dispozițiilor legale prevăzute de: °Hotărârea Guvernului (HG) nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile ANP și pentru modificarea HG nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției (MJ)⁴; °Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; °HG nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013; °Ordinul Ministrului Justiției (OMJ) nr. 2724/C/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a penitenciarelor; °OMJ nr. 4800/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind siguranța locurilor de deținere din subordinea ANP; °Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare;

³ Cu sediul în localitatea Târgșoru Nou, județul Prahova, str. Principală, nr. 30.

⁴ Abrogată prin articolul 47 din HG nr. 592 din 30 mai 2024, care prevede: "La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 29 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția anexei nr. 1, care se abrogă la data emiterii ordinului ministrului prevăzut la art. 21 alin. (6)".

◦HG nr. 430/2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024, precum și alte acte normative, aplicabile în materie.

Unitatea vizitată era profilată pe custodierea persoanelor private femei clasificate în toate regimurile de executare (maximă siguranță, închis, semideschis, deschis și arest preventiv femei).

Legalitatea și temeiul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate – executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate se realiza în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (CP), ale Codului de Procedură Penală (CPP) și ale Legii nr. 254/2013, și se executau numai în baza **hotărârilor judecătorești definitive**. De asemenea, se cuvine a sublinia că, potrivit legii, ANP stabilește penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate (art. 11 alin. 5 din Legea nr. 254/2013).

Capacitatea legală de cazare, conform Ordinului ministrului Justiției (O.M.J.) nr. 2772/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, **era de 463 de locuri**. La momentul efectuării vizitei, Penitenciarul de Femei Târgșor custodia un număr total de **573 de persoane private de libertate**, rezultând un **grad de supraaglomerare de 123%** (mai mare față de anul precedent, când era 109%). Referitor la acest aspect, reprezentanții unității penitenciare au susținut că acest procent se încadra în limita propusă de Administrația Națională a Penitenciarelor (A.N.P.) pentru întreg sistemul penitenciar. **Cu toate acestea, este de notorietate că, supraaglomerarea are impact negativ asupra desfășurării tuturor activităților din penitenciar și, totodată, poate fi sursa unor probleme grave în domeniul tratamentului, sănătății, securității și reabilitării persoanelor private de libertate, motiv pentru care membrii echipei MNP consideră că este necesară urgentarea demersurilor pentru identificarea unei soluții în vederea rezolvării supraaglomerării**. De altfel, referitor la acest aspect, și **Normele CPT⁵** menționează:

"Toate serviciile și activitățile dintr-o închisoare vor fi afectate în mod negativ dacă este necesar să se adăpostească mai multe persoane private de libertate decât numărul pentru care a fost creată, calitatea vieții va fi coborâtă în totalitate, în mod semnificativ. Mai mult decât atât, nivelul de supraaglomerare într-o închisoare, sau într-o parte a ei, poate fi prin el însuși inuman și degradant din punct de vedere fizic".

⁵ Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante

Din efectivul total custodiat de unitatea penitenciară (573 persoane): 9 erau de sex masculin; 26 erau clasificate în categoria persoanelor vulnerabile (spre exemplu, luate în evidență cu HIV / SIDA etc.), 70 erau consumatoare de droguri; 8 erau cetățeni străini, iar 6 persoane private de libertate aveau diferite tipuri de dizabilități. La momentul vizitei, nu erau custodiate persoane private de libertate minore și nici deținute tinere (care nu au împlinit vârsta de 21 de ani).

La data efectuării vizitei, la nivelul Penitenciarului de Femei Târgșor erau amenajate **6 secții de deținere** în care persoanele private de libertate își executau pedeapsa privativă de libertate, repartizate pe regimuri de executare, după cum urmează: ●68 de persoane executau pedeapsa în regim de maximă siguranță; ●228 de persoane în regim închis; ●124 de persoane în regim semideschis; ●93 de persoane în regim deschis; ●45 de persoane în secțiile speciale de arestare preventivă și ●19 persoane nu erau încă incluse la un regim de executare, potrivit art. 39 din Legea nr. 254/2013, care stabilește că regimul de executare a pedepsei privative de libertate se stabilește de către *Comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate*, constituită la nivelul fiecărei unități penitenciare, după terminarea perioadei de carantină și observare sau după aplicarea regimului provizoriu, pe baza anumitor criterii, precum: a) durata pedepsei privative de libertate; b) gradul de risc al persoanei condamnate; c) antecedentele penale; d) vârsta și starea de sănătate ale persoanei condamnate etc. În cazul de față, situația acestor persoane urma să fie analizată de Comisia, menționată anterior, la prima sa întrunire (de regulă, întrunirea avea loc săptămânal).

****Exemple de bună practică***

1) În vederea compensării nevoilor identificate și pentru a facilita reintegrarea persoanelor în comunitate, **începând cu data de 01 martie 2024, a fost deschisă Comunitatea terapeutică destinată femeilor cu depresie, anxietate și tulburări de personalitate**, la data vizitei, fiind incluse un număr de 16 deținute (vom detalia ulterior aspecte privind Comunitatea terapeutică, pe parcursul prezentului Raport). Spațiile destinate desfășurării activităților specifice Comunității terapeutice erau renovate. În acest sens, a se vedea fotografiile de mai jos, puse la dispoziția membrilor echipei MNP de către conducerea penitenciarului.

2) **Cu titlu de noutate**, Penitenciarul de Femei Târgșor a fost dotat cu **tablete electronice**, destinate pilotării modalității de efectuare a activității de apel a deținuților, în format digital. În acest sens, la nivelul fiecărei secții de deținere, a fost distribuită câte o tabletă destinată acestei activități. Pilotarea acestui demers a început la nivelul unității penitenciare cu 3 zile anterior vizitei MNP, respectiv la data de 16.09.2024.

Totodată, în cadrul discuțiilor purtate cu reprezentanții unității vizitate, aceștia au menționat că, A.N.P. și-a exprimat intenția ca **începând cu luna octombrie 2024 (estimat)**, la nivel național, **să fie implementat un nou mod de formulare a cererilor de către persoanele custodiate, în speță, în format digital**, motiv pentru care Penitenciarul de Femei Ploiești - Târgșorul Nou a fost dotat cu un număr 20 de tablete electronice, urmând ca această activitate să înceapă la momentul ce va fi stabilit de către A.N.P.

Stadiul implementării recomandărilor Avocatului Poporului

În privința stadiului implementării recomandărilor formulate de Avocatul Poporului după vizitei efectuată la data de 22 noiembrie 2023, membrii echipei MNP au constatat că **cele mai multe dintre acestea au fost puse în aplicare**, fiind **apreciate pozitiv** preocuparea conducerii unității penitenciare, precum și demersurile întreprinse pentru îmbunătățirea condițiilor și tratamentului acordat persoanelor private de libertate. Unele recomandări erau în curs de implementare, iar pentru alte recomandări s-au menționat motivele pentru care nu se pot implementa. Spre exemplu:

Recomandarea nr. 1, referitoare la urgentarea demersurilor în vederea ocupării celor 83 de posturi vacante, cu precădere cele din sectoarele operativ, medical și psihosocial, *a fost pusă în aplicare parțial, fiind în curs de implementare și la data vizitei.*

Astfel, din examinarea informațiilor puse la dispoziția echipei MNP de către conducerea penitenciarului și din discuțiile avute pe această temă au reieșit următoarele:

a) la nivelul sectorului operativ, era prevăzut un număr de 195 posturi (11 ofițeri și 169 agenți). Dintre acestea, **22 de posturi erau vacante**, reprezentând un procent de încadrare la nivelul structurii de 89,23%. Pentru implementarea recomandării Avocatului Poporului, au fost efectuate demersuri pentru ocuparea posturilor vacante, dintre care menționăm cu titlu de exemplu:

- au fost date mai multe **anunțuri**⁶ care au avut ca obiect scoaterea la concurs, din sursă externă, a unui număr de posturi de agent operativ, **care s-au finalizat cu încadrarea a 23 de posturi. La data vizitei, 2 concursuri erau în derulare:** °concursul pentru 9 posturi de agent operativ și concursul pentru 1 post de șef serviciu regim penitenciar;
- de asemenea, 21 de posturi de agent operativ și 5 posturi de ofițer au făcut obiectul sesiunii de mutare la cerere în anul 2023.

b) la nivelul sectorului psihosocial, era prevăzut un număr de 12 posturi, din care 1 post de conducere și 11 posturi de execuție – ofițeri (7 posturi ofițer psiholog și 4 posturi ofițer asistent social).

Din numărul total de 12 posturi prevăzute la nivelul serviciului asistență psihosocială, 7 posturi erau ocupate prin numire definitivă și **5 posturi erau vacante**, reprezentând un procent de

⁶Spre exemplu, anunțurile cu nr.: 28852/ANP/05.04.2023; 38560/ANP/26.07.2023; 30889/ANP/05.04.2024; 42853/ANP/30.08.2024; 34996/ANP/22.05.2024 etc.

încadrare la nivelul structurii de 58,33%. Postul de preot a fost încadrat începând cu data de 01.04.2024. Pentru implementarea recomandării Avocatului Poporului, au fost efectuate demersuri pentru ocuparea posturilor vacante, dintre care menționăm cu titlu de exemplu:

- au fost date mai multe **anunțuri**⁷ care au avut ca obiect scoaterea la concurs, din sursă externă, a posturilor de ofițer psiholog și ofițer asistent social, **care s-au finalizat cu încadrarea a unui ofițer asistent social și a unui ofițer psiholog;**

- posturile vacante de ofițer psiholog din cadrul serviciului asistență psihosocială au făcut obiectul detașării/mutării în interesul serviciului, însă nu au fost depuse cereri în acest sens, respectiv în anul 2024 - 4 posturi vacante de ofițer psiholog din cadrul serviciului asistență psihosocială au făcut obiectul detașării/mutării în interesul serviciului, însă nu au fost depuse cereri în acest sens;

- de asemenea, posturile vacante de ofițer psiholog de la nivelul structurii au făcut obiectul scoaterii la trei sesiuni de schimbare din funcție organizate la nivelul unității, însă, de asemenea, nu au fost depuse solicitări în acest sens, nici în anul 2023, nici în anul 2024.

c) la nivelul Cabinetului medical, era prevăzut un număr de 19 posturi, din care 1 post de conducere (medic șef) și 18 posturi de execuție: Schema de personal medical prevăzută era următoarea:

1) personal cu *studii superioare* - medici - 5 posturi, astfel: 2 posturi medic medicină generală/medicină de familie; 1 post medic obstetrică ginecologie; 1 post medic dentist și 1 post medic psihiatru;

2) personal cu *studii medii* - 13 posturi astfel: 9 posturi asistent medical generalist; 2 posturi asistent medical farmacie; 1 post asistent medical igienă; 1 post tehnician dentar.

La data vizitei, din numărul total de posturi prevăzute, 9 posturi erau ocupate prin numire definitivă și **10 posturi erau vacante, rezultând un procent de încadrare la nivelul Cabinetului medical de sub 50% (47,36%)**. Analizarea documentelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP a relevat următoarele:

- din cele 5 posturi de medic prevăzute, doar 2 posturi erau ocupate, iar **3 posturi de medic erau vacante**: 1 post - medic șef; 2 posturi - medic medicină generală/medicină de familie, cu mențiunea că unul din aceste posturi era în procedură de concurs, de la data de 02.09.2024;

⁷ Spre exemplu, anunțurile cu nr. 29040/ANP/06.04.2023; 29040/ANP/06.04.2023; 52574/ANP/20.12.2023 ș.a.

- din cele 9 posturi de asistent medical generalist prevăzute, 5 erau încadrate, iar **4 posturi erau vacante. În privința celor 5 posturi ocupate/ încadrate, în fapt, era doar un singur post ocupat, pe bază de contract de prestări servicii, de la 01.06.2024 până la data de 31.12.2024**, întrucât, titularul era în concediu creștere copil până la data de 25.09.2025, iar ceilalți 4 titulari erau în *concedii - fie medicale de boală/incapacitate temporară de muncă*. (spre ex., 2 persoane – una începând cu data de 13.06.2024, iar alta începând cu data 15.08.2024), fie în concediu *de risc maternal/ concediu maternitate* (spre ex., 2 persoane - una începând cu 08.04.2024, iar cealaltă cu data de 19.08.2024);

- **în perioada 2023-2024, reprezentanții unității penitenciare au făcut mai multe demersuri în vederea ocupării posturilor vacante, însă NU au fost candidați înscrși pentru niciunul din posturile vacante.** Spre pildă, posturile de medic medicină generală/medicină de familie au făcut obiectul scoaterii la concurs, din sursă externă, de 7 ori, iar postul de medic psihiatru a făcut obiectul scoaterii la concurs, din sursă externă, de 5 ori, însă, din păcate, fără rezultatele scontate.

Membrii echipei MNP apreciază pozitiv demersurile întreprinse în acest scop de către conducerea unității penitenciare, însă, consideră că, în aceste condiții, **unitatea penitenciară vizitată este în mare dificultate în a asigura, conform legii, persoanelor private de libertate, dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri – drept prevăzut de art. 71 din Legea nr. 254/2013, coroborat cu dispozițiile din Constituția României, respectiv art. 22 alin. (l) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătății.**

Pe de altă parte, se cuvine a sublinia că, **deficitul de personal medical** poate genera o suprasolicitare, atât a medicului și a asistentelor medicale încadrați în cadrul Penitenciarului de Femei Târgșor, expunându-i la **burn-out și malpraxis medical**, cât și la **perturbarea activității medicale în sistemul intern al Administrației Naționale a Penitenciarelor (A.N.P.)**, întrucât, chiar dacă se fac detașări (care nu pot suplini deficitul de personal), acestea nu permit continuitate în monitorizarea patologiilor, a evoluțiilor în dinamică a cauzisticii.

Luând în considerare aspectele expuse anterior, membrii echipei MNP apreciază că se impune menținerea recomandării de anul trecut, respectiv urgentarea demersurilor în vederea ocupării posturilor vacante la nivelul Cabinetului medical și Sectorului reintegrare socială. Totodată, membrii echipei MNP consideră că este imperios necesară efectuarea unor

demersuri de către administrația unității penitenciare împreună cu A.N.P. pentru identificarea unor soluții atractive în vederea ocupării posturilor vacante la nivelul Cabinetului medical, având în vedere că deficitul de personal medical s-a accentuat în ultimii ani.

Recomandarea nr. 2, privind eliminarea condiției din Nota afișată la Program sector vizite, și anume ”Timpul alocat accesului și verificării/acordării pachetului, se include în programul orar stabilit”, *a fost implementată*. Astfel, membrii echipei MNP au constatat pe parcursul efectuării vizitei că, Programul sector vizite afișat avea specificat ”**activitățile de acces și verificare/acordare a pachetului NU afectează timpul efectiv de acordare a vizitei**”.

Recomandarea nr. 3, referitoare la analiza posibilității de a se evita pe cât posibil aplicarea sancțiunilor privind dreptul de a primi vizite, care pot avea un impact negativ în procesul de reintegrare a persoanei private de libertate, *a fost pusă în aplicare*, prin instruirea, în acest sens, a personalului angajat (conform Tabel nominal nr. 21816 / PFPTNPH/ 16.01.2024).

Recomandarea nr. 4, ce viza consemnarea tuturor informațiilor cerute de lege în ”Registrul de evidență privind persoanele private de libertate aflate în executarea sancțiunii disciplinare cu izolarea”, *a fost implementată*, aspect reținut de membrii echipei MNP după verificarea Registrului menționat anterior.

Recomandarea nr. 5, având ca obiect instruirea, pregătirea și atestarea agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor, prin formatori ai serviciilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți, *a fost implementată*. Astfel, a fost efectuat un exercițiu comun cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență (I.S.U.) Prahova ”Șerban Cantacuzino”, la data de 14.05.2024, în cadrul căruia a fost simulat un incendiu pe o secție de deținere, urmat de instruirea a 55 de angajați de către personalul I.S.U. cu privire la modul de acordare a primului ajutor în caz de înec cu bol alimentar, atât la copii cât și la adulți, efectuarea masajului cardiac în caz de stop cardio respirator, precum și utilizarea noilor defibrilatoare automate.

De asemenea, s-a făcut mențiunea că, în cadrul dialogului purtat de conducerea unității penitenciare cu reprezentanții I.S.U. Prahova, aceștia au precizat că pot realiza instruirea angajaților penitenciarului cu privire la modul de acordare a primului ajutor, însă instituția nu eliberează diplome, care să certifice competențele dobândite de către persoanele participante.

Totodată, au fost achiziționate un număr de 17 aparate defibrilatoare externe automate de tipul BeneHeart D1, în cadrul proiectului Correction. Toți angajații unității au fost instruiți cu privire la modul de utilizare al acestor aparate de către un reprezentant a firmei furnizoare

Recomandarea nr. 6, referitoare la suplینirea numărului de persoane private de libertate care pot participa la programele/activitățile cultural-educative sau de altă natură sau suplimentarea numărului de programe/activități ..., a fost implementată, fiind luate măsuri ca:

- desfășurarea unor programe educaționale de informare derulate de colaboratori externi facultative (spre ex.: • Program "Libertate în adevăr" – Asociația Militarilor Creștini din România – 20 deținute incluse; • Program "Dincolo de succes" – Asociația Dincolo de succes – 20 deținute incluse; • Program "Liber și reintegrat" – Fundația Stânca Veacurilor – 13 deținute incluse etc.);

- diversificarea atelierelor ocupaționale desfășurate - atelier de grădinarit, atelier de croitorie, atelier de cultura plantelor (spre ex.: • Atelier de grădinarit – 79 de participări; • Atelier ocupațional destinat instruirii într-o meserie – zugrăveli și vopsitorie – 48 deținute; • Atelier ocupațional destinat instruirii într-o meserie – croitorie – 13 deținute etc.);

- implementarea unor proiecte de activități cultural-artistice facultative, cu includerea unui număr cât mai mare de persoane private de libertate. Spre exemplu, la momentul efectuării vizitei, se derulau activități premergătoare pentru participarea la **Festivalul Multiart pentru Deținuți – Dana Cenușă – Descătușare prin cultură – 2024**, în vederea participării la etapa de preselecție cu două piese de teatru, activitate în care au fost incluse 16 deținute. Festivalul se va derula în perioada 13-14 noiembrie 2024, la Teatrul Nottara, din București;

Totodată, ca urmare a derulării activității cultural-artistice de tip **atelier ocupațional** - artizanat (confecții, țesături, quilling, croșetat, goblen, tehnica șervețelului) - unitatea va participa la **Festivalul de Folclor pentru deținuți – ediția a VI, derulat în incinta Muzeului Național al Satului Dimitrie Gusti, București**. Obiectele prezentate în cadrul expoziției au fost confecționate de persoanele private de libertate, fiind incluse în medie 33 de deținute/modul lunar în această activitate;

- asigurarea continuității activităților și programelor specifice reintegrării sociale pe toată durata zilei, prin planificarea specialiștilor sectorului reintegrare socială în serviciu, de luni până vineri, și în intervalul orar 15.30-19.30, inclusiv în zilele de **sâmbătă**, în intervalul orar 07:30-15:30, iar **duminică** este prezent preotul capelan care desfășoară activități de asistență religioasă (slujbe, spovedanii, acatiste etc.), în intervalul orar 07.30-12.30;

- începând cu data de 01.03.2024 a fost activată **Comunitatea terapeutică destinată femeilor cu depresie, anxietate și tulburări de personalitate**, fiind incluse un număr de 16 deținute, la data vizitei (aspect menționat mai sus, în prezentul raport, la secțiunea ”Exemple de bune practici”). Conceptul de centru terapeutic asigură autodezvoltarea și se bazează pe respectarea principiilor de asistență socială, medicală și psihologică, fiind o îndepărtare temporară de la mediul general stresant penitenciar al acestor deținute femei care prezintă anumite riscuri și nevoi sociale și psihologice. Centrul terapeutic se bazează pe principii cognitive comportamentale care asigură schimbarea și menținerea unui mod rațional de a gândi în rândul femeilor lipsite de libertate și influențează într-un mod pozitiv interacțiunea atât în cadrul grupului, cât și cu alte persoane, nu numai în detenție, ci și în perioada post detenție, dezvoltarea unui stil de viață rațională a femeilor private de libertate, ca o premisă a echilibrului psihologic și schimbare de comportament într-un mod pro social.

Recomandarea nr. 7, privind organizarea unor activități de instruire și informare a persoanelor private de libertate, ..., cu privire la modalitatea de a accesa informațiile din Biblioteca virtuală, disponibilă la Infochioșc, *a fost implementată*, prin intermediul convorbirilor individuale și colective și audiențelor efectuate de educatori și șefi secție, care au caracter permanent și se realizează periodic sau ori de câte ori este necesar.

Aspecte rezultate din întrevederile avute de membrii echipei MNP cu deținuții

În cadrul discuțiilor purtate de membrii echipei MNP cu persoanele private de libertate, atât pe parcursul vizitării spațiilor de deținere, cât și în cadrul întrevederilor organizate, cu respectarea confidențialității, au fost evidențiate următoarele aspecte:

- la intrarea în penitenciar, cele mai multe deținute au declarat că au fost informate despre regulile și procedurile interne ale penitenciarului;
- majoritatea deținuților au afirmat că, în general, le erau respectate drepturile (spre ex.: la informație; la consultarea documentelor cu caracter personal; de petiționare și corespondență; asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor; convorbiri telefonice; convorbiri online; la vizită și vizita intimă etc.);
- toate persoanele private de libertate au precizat că nu au fost supuse la tortură sau la rele tratamente (violență fizică, amenințări) de către personalul unității penitenciare vizitate;

- de asemenea, cele mai multe persoane private de libertate au susținut că relațiile cu personalul penitenciarului erau bune și au precizat că, din câte cunoșteau, nu au existat cazuri de sesizări sau reclamații împotriva acestuia și nu au fost întâlnite cazuri de agresiune fizică între deținuți sau între personal și deținuți;

- în privința cererilor formulate (cu privire la vizite, pachet, cursuri, nr. de telefon, audiență la conducerea unității penitenciare), deținuții au susținut că erau soluționate în timp util (favorabil/nefavorabil), cele mai multe dintre acestea afirmând că au fost mulțumite de răspunsul primit;

- cele mai multe deținuți au declarat că li s-a asigurat asistența juridică și că au beneficiat de asistență medicală, socială și psihologică, atunci când au solicitat;

- majoritatea persoanelor private de libertate

- în general, persoanele private de libertate s-au declarat mulțumite de condițiile de cazare, de programele și activitățile desfășurate în penitenciar;

- au fost, însă, și **unele deținuți nemulțumite** de aspecte precum:

● **asistența medicală deficitară;**

● **oferta de programe și activități foarte redusă pentru persoanele private de libertate cu studii medii și superioare**, accentul fiind pus pe nevoile și puterea de înțelegere a majorității populației carcerale, cu un nivel intelectual cel mult mediu⁸, în detrimentul persoanelor private de libertate cu studii medii și superioare;

● multe **cereri de liberare condiționată respinse de instanță**. Referitor la acest aspect, trebuie evidențiat că, potrivit Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, *”actele și faptele autorității judecătorești nu intră în obiectul activității instituției Avocatul Poporului”*;

● de cele mai multe ori, **deținuții de la regim deschis nu se pot deplasa neînsoțiți** în interiorul penitenciarului sau/și în afara locului de deținere, fără supraveghere, cu toate că, dispozițiile legale ale art. 38 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, coroborate cu art. 80 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, prevăd:

⁸ Peste jumătate din nr. total de persoane private de libertate au conform declarației de la depunere, cel mult studii gimnaziale

”Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim deschis ..., se pot deplasa neînsoțite în zone prestabilite din interiorul penitenciarului, pot presta munca și pot desfășura activități educative, ..., instruire școlară și formare profesională, în afara penitenciarului, fără supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi”⁹.

Regimul deschis conferă deținuților posibilitatea de a se deplasa neînsoțiți în interiorul locului de deținere ... instruire școlară și formare profesională, în afara locului de deținere, fără supraveghere”¹⁰;

● **rată mică de acordare a permisiunii de ieșire din penitenciar**¹¹. Referitor la acest aspect, se cuvine a sublinia că, analizarea documentelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP de către conducerea Penitenciarului de Femei Târgșor, a relevat că de la începutul anului 2024 și până la data vizitei au fost acordate **912 recompense**, cele mai multe având ca obiect suplimentarea drepturilor la pachete și/sau vizite (592) și suplimentarea numărului convorbirilor on-line (183) și doar **80 de recompense cu permisiunea de ieșire din penitenciar**, după cum urmează:

- 55 de permisiuni, conform art. 98 lit. e) din Legea nr. 254/2013, care prevede: *”permisiunea de ieșire din penitenciar pentru o zi, dar nu mai mult de 15 zile pe an”;*

- 21 de permisiuni, conform art. 98 lit. f) din Legea nr. 254/2013, care prevede: *”permisiunea de ieșire din penitenciar pe o durată de cel mult 5 zile, dar nu mai mult de 25 de zile pe an;”;*

- 4 permisiuni, conform art. 98 lit. g) din Legea nr. 254/2013, care prevede: *”permisiunea de ieșire din penitenciar pe o durată pe o durată de cel mult 10 zile, dar nu mai mult de 30 de zile pe an.”*

Luând în considerare aspectele menționate mai sus, **membrii echipei MNP apreciază că administrația penitenciarului vizitat trebuie să ia măsuri eficiente pentru:**

a) **valorificarea resurselor persoanelor private de libertate cu studii medii și superioare** în desfășurarea activităților educative și asigurarea de locuri de muncă persoanelor private de libertate, în considerarea rolului pe care activitățile educative și lucrativă le au în obținerea de credite și implicit de recompense;

⁹ Art. 38 alin. (3) din Legea nr. 254/2013

¹⁰ Art. 80 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016.

¹¹ Art. 98 lit. e, f și g din Legea nr. 254/2013

b) **diversificarea programelor și activităților adresate persoanelor private de libertate nivel de studii medii și superioare, ținând cont și de noile realități pe piața muncii;**

c) punerea în aplicare a dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, coroborate cu art. 80 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013;

d) **acordarea mai des a permisiunii de ieșire din penitenciar**, în funcție de regimul de executare, persoanelor private de libertate care au o conduită bună și care au întreprins eforturile necesare în cadrul muncii prestate și în cadrul activităților din sfera educațională.

Alte aspecte

Referitor la condițiile de cazare, membrii echipei MNP au reținut ca **aspect pozitiv**, că exista un **proiect în derulare cu execuție, de extensie a capacității de cazare și supraveghere**, fiind identificate 2 spații în cadrul fostei fabrici de confecții din Târgșorul Nou, ce urmează a fi transformate, crescând astfel capacitatea de cazare cu 88 de locuri pentru persoane private de libertate care execută pedeapsa la regim semideschis și respectiv 240 de locuri pentru persoane private de libertate care execută pedeapsa la regim deschis, **cu termen de finalizare la finele anului 2024**.

În general, camerele din cadrul sectorului de deținere erau într-o stare acceptabilă de curățenie și igienă, erau dotate cu mobilier corespunzător și aparate tv funcționale; grupurile sanitare proprii erau curate, cu instalații tehnico-sanitare funcționale; cazarmamentul era curat, starea pereților și a pavimentului era acceptabilă, persoanele private de libertate declarându-se mulțumite în general de condițiile de detenție. De asemenea, luminatul natural și iluminatul artificial erau asigurate în mod corespunzător. Distribuția produselor igienico - sanitare către persoanele private de libertate era efectuată în mod periodic, lunar, conform documentelor prezentate echipei de vizită.

Au fost reținute ca **deficiențe**: în unele camere din sectorul de deținere s-au putut observa mușcături, pereți murdari și scorojiți, grup sanitar foarte uzat (spre exemplu, Camera de izolare – E3.42). În alte camere de deținere, saltelele erau foarte tari și uzate (rupte).

Prin urmare, **membrii echipei MNP consideră că este necesară igienizarea, zugrăvirea Camerei de izolare - E3.42, precum și înlocuirea grupului sanitar din această camera și înlocuirea saltelelor uzate (spre exemplu, pe secțiile de deținere E3 și E6)**.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Penitenciarului de Femei Ploiești - Târgșorul Nou

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Urgentarea demersurilor în vederea ocupării posturilor vacante la nivelul Cabinetului medical și Sectorului reintegrare socială;
2. Efectuarea demersurilor de către administrația unității penitenciare împreună cu A.N.P. pentru identificarea unor soluții atractive în vederea ocupării posturilor vacante la nivelul Cabinetului medical, având în vedere că deficitul de personal medical s-a accentuat în ultimii ani, iar la data vizitei procentul de încadrare la nivelul Cabinetului medical era sub 50% (47,36%);
3. Continuarea activităților de instruire și pregătire a agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor (minim câte 1 pe fiecare secție și tură) în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți;
4. Participarea la cursuri de formare și pregătire medicală continuă a personalului medical pentru obținerea avizului anual de liberă practică;
5. Valorificarea resurselor persoanelor private de libertate cu studii medii și superioare în desfășurarea activităților educative și asigurarea de locuri de muncă persoanelor private de libertate, în considerarea rolului pe care activitățile educative și lucrative le au în obținerea de credite și implicit de recompense;
6. Diversificarea programelor și activităților adresate persoanelor private de libertate nivel de studii medii și superioare, ținând cont și de noile realități pe piața muncii;
7. Efectuarea demersurilor pentru identificarea unei soluții în vederea rezolvării supraaglomerării;

8. Igienizarea și zugrăvirea Camerei de izolare - E3.42, precum și înlocuirea grupului sanitar din această cameră;

9. Înlocuirea saltelelor uzate acolo unde se impune (spre exemplu, pe secțiile de deținere E3 și E6).

București, 28 octombrie 2024